

Redactioneel

Dit nummer van het Tijdschrift voor Hoger Onderwijs biedt weer een mix aan van artikelen, enerzijds gericht op onderzoek van onderwijs toepassingen en op onderzoek van effecten van beleidsmaatregelen, anderzijds gericht op de exploratie van beleidskundige modellen en beleidsmaatregelen in het hoger onderwijs.

De effecten van een beleidsmaatregel worden onderzocht in het eerste artikel van *Gijbels, Van der Rijt en Van de Watering*. De vraag is hier of het bindend studieadvies (BSA) in het wetenschappelijk onderwijs wel de verwachte gevolgen heeft. Worden de juiste studenten wel geselecteerd? Deze bijdrage toont aan dat dit in de drie betrokken opleidingen inderdaad het geval blijkt te zijn.

In de bijdrage van *Schönrock-Adema, Van der Molen en Van Oudenhoven -van der Zee* wordt het effect van een onderwijstoepassing onderzocht. Daar waar self- en peer-assessment, en ook self- en peer-tutoring, vandaag steeds meer ingang vinden in het onderwijs, hebben de auteurs een experiment uitgevoerd met een zelfinstructieprogramma. Dit programma, dat zich richtte op basisvaardigheden gesprekvoering, blijkt even effectief te zijn als een door een docent begeleid programma; belangwekkend is dat de auteurs concluderen dat de ingezette docenttijd met de helft gereduceerd kan worden.

Smeenk, Teelken en Doorewaard bekijken de 'managerialistische contradictie' van dichterbij. Ze schetsen de evolutie van democratisering tot grote financiële druk in het hoger onderwijs en proberen de contradictie tussen de traditionele academische waarden en de eisen van 'accountability' inzichtelijk te maken door middel van een model.

Ten slotte geeft *Winkler* zijn visie op het hbo van de toekomst. Hij schetst kort de cruciale problemen in het hbo en ziet als kern voor de oplossing een andere organisatiestructuur waarin de student als functie in de organisatie is opgenomen. Hoewel een en ander nog tot lange discussies kan leiden, wordt hieruit toch een kern van toekomstige veranderingen duidelijk: studenten zullen medeontwerpers worden van hun eigen onderwijsprogramma en docenten zullen de omslag dienen te maken van taakgerichtheid naar prestatiegerichtheid. Dit vraagt uiteraard om een reactie van bestuurders. Het laatste woord is hierover in ieder geval nog niet gezegd. *Wintels* en *Bormans* geven aansluitend ieder hun mening over dit voorstel.